

נסעו הביתה לאזורי-הבחירה שלהם? אילו לחצים פנימיים פעלו עליהם?
 זה נכון לגבי כל ממשלה, בכל תקופה, וביכולת זה גם ממשלת מנחם בגין. למדיניות-הפנים יש השפעה מכרעת על עיצוב מדיניות-החוץ. אין כימעט ממשלה או שליט בעולם, היכולים לקבוע את מדיניות-החוץ שלהם מבלי להתחשב בכוחות הפנימיים, בפסיכולוגיה של הציבור, ב"דעת הקהל".
אם נדון הדבר לגבי מדינה רגילה, הרי זה נכון שביעתיים לגבי אש"ף.
 ההנהגה הפלסטינית מייצגת (או מבקשת לייצג) עם מפורז, בדומה לסוכנות היהודית לפני קום המדינה. כמחר צינת העם הפלסטיני נמצא תחת שילטון ישראלי. חלק גדול אחר נתון תחת שילטון דיקטטורי ירדני וסורי. חלק אחר מפורז בארצות המפרץ הפרסי (או "הערבי"), בחריב העולם הערבי, באירופה ובאמריקה. החלק החי בלבנון נמצא בתנאי-לחץ קשים.
 יאסר עראפאת ועמיתיו אינם יכולים לכפות את רצונם ואת השקפותיהם על עם מפורז זה בכוח. הם מוכרחים להסתמך על קונסנזוס לאומי, אם אינם רוצים לאבד את הקשר עם המוניטין, ובמילא גם את יכולתם להנהיג. על רקע זה צריכים לראות את הבעייה המרכזית העומדת לפני הנהגת אש"ף: כיצד להנהיג את העם הפלסטיני לקראת פשרה ברת-יציבות.

מסויימים בשטחים המוחזקים, המשתדלים להפוך לקהיליניסטים של השליטון הישראלי.
 הנימוק השני מעשי יותר. הוא לקוח דווקא מן היסטוריה הישראלית הקרובה.
 דויד בן-גוריון לא חיסל את אצ"ל ולא אלא אחרי שקמה מדינת-ישראל. רק אחרי שהמדינות שלו הוכחה כנכונה, ואחרי שהציבור העברי הפגין את הסכמתו ל-מדיניות זו, ניצל בן-גוריון את פרשות אלטלינה ורצח ברנאדוט כדי לדכא בכוח את אצ"ל (ביוני 1948) ואת לח"י (בספטמבר 1948).
 עראפאת יכול לטעון, במידה מסויימת של סבירות, כי תהיה זאת איוולת מצידו להיכנס להתמודדות מזויינת עם אירגוני הסיור, כאשר אין הוא יכול להצביע אף על הישג ממשי אחד של מדיניותו הפשרנית. מה תהיה עמדת ההמונים במצב כזה.
אך המצב יהיה שונה לגמרי אם תיערך

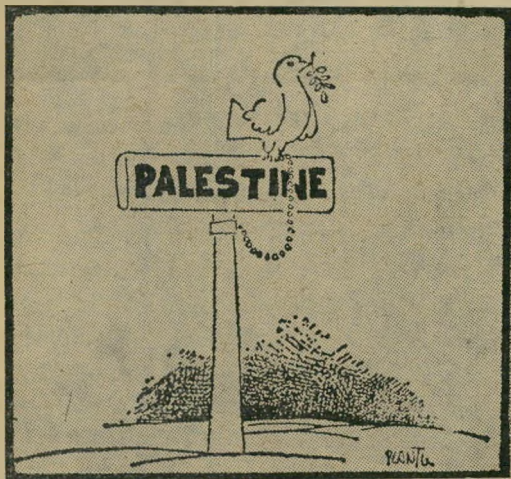
שמה קץ לאמונה וזיטעון של שלושה דורות.
 מי שמולול בכך, מתעלם מן הנתונים היסודיים של המצב.
 נראה כי ההנהגה הפלסטינית מאמינה עתה בכוחה לבצע מהפכה זו, אם הנסיבות יהיו לטובתה. ליאסר עראפאת יש יוקרה עצומה בקרב עמו. הוא המנהיג הלאומי הבלתי-מעורער, ואין לו מתחרה. העם כולו מכיר בהנהגת אש"ף, ואין הנהגה אלטרנטיבית בשטח. רבים וטובים בעם הפלסטיני יודעים כי העמדה הקיצונית הקודמת הובילה לאסון, וכי יש להשלים עם המציאות. גישה זו חזקה בייחוד בשטחים המוחזקים, כי לתושביהם יש עניין חיוני להשתחרר במהירות המירבית מן הכיבוש הישראלי ולהוות את הגרעין החי של מדינה פלסטינית עצמאית חדשה.
 אולם בחלקים אחרים של העם הפלסטיני קיימות בעיות חמורות יותר. פליט מעכו, החי במחנה-פליטים בבירות, נמשך פחות על-ידי חזון המבטיח לו חיים לאומיים עצמאיים ושיקום בשכם, אך לא בעיר-מולדתו. קיימים ספקות, שרירים של קנאות, נוסטלגיה אידיאלוגית.
על כל אלה צריכה ההנהגה הפלסטינית להתגבר, כדי להגיע אל הפיתרון כשורות מזורזות.

אצ"ל הפלסטיני

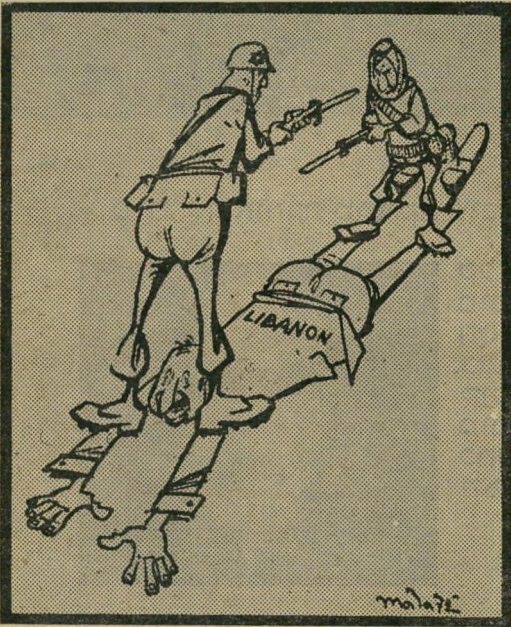
מי הם הכוחות הנגדיים בקרב העם הפלסטיני?
 מדובר הרבה על "חזית הסיור", המורכבת מכמה גופים קטנים, שהעיקרי בהם הוא החזית העממית לשיחרור פלסטין של ג'ורג' חבש.
 כוחם הממשי של אירגונים אלה קטן כיום. ערכם הלך והתבטל בימי מילחמת-האזרחים הלבנונית, כאשר התברר

ההפכה נפשית

ניגוד לתמונה המצויירת על-ידי התעמולה הישראלי, עומדת בראש אש"ף הנהגה ריאליסטית מאד.
 הנהגה זו יודעת כי אסור לה להחמיץ את ההזדמנות

היונה הכבולה
 קאריקטורה של פלאנטו בלמה-נוני. יונת-השלום הכבולה עם עלה זית במזורה עומדת על השלט, פלסטין.

קרב בלבנון
 קאריקטורה שוודית מראה את כוחות אש"ף ישראל, כשהם לוחמים על בלבנון. הנאנקת תחת רגליהם.

התמודדות זו אחרי שהעולם הכיר באש"ף, ואחרי שהובטחה לעם הפלסטיני מדינה דאור מית עצמאית משלו.

במצב שיווצר אז עשוי להיעלם עצם הצורך בהתמודדות גדולה, והדבר יכול לעבור בזעזועים קליי-יחסית, כפי שאכן קרה עם הקמתה של מדינת-ישראל.

קדימה ואחורנית

על רקע זה התנהלה המדיניות של אש"ף בארבע השנים האחרונות, ובייחוד בשנה רבע האחרונות.
 בנובמבר 1973 פירסם סעיד חמאמי לראשונה, מעל עמודי טיימס הלונדוני את דעתו שיש להקים מדינה פלסטינית לצד ישראל. במארס '75 פירסם חמאמי על דעתו של יאסר עראפאת את תוכניתו המפורטת. לפני כן, ביוני 1974 באה החלטת המועצה הפלסטינית בדבר כינון "שילטון פלסטיני" בכל שטח של ארץ, "שיוחזר מידי ישראל". לאחר מכן באה ההודעה הפלסטינית-סובייטית בעת ביקורו של עראפאת במוסקבה, שדיברה בשפה ברורה על הצורך לכונן מדינה לאומית פלסטינית. בראשית 1977 התכנסה המועצה הפלסטינית שוב, ופתחה את הדרך להשתתפות אש"ף בוועידת-ז'נבה. וכך הלאה, עד לרמזים הגלויים של יאסר עראפאת על (החשך בעמוד 32)

'They're Syrian Troops in Soviet Tanks, Entering Lebanon to Rescue the Christians From the Moslems - and Don't Ask Me to Repeat That.'

אלה הם כוחות סוריים, בטאנקים סובייטיים, החודרים ללבנון כדי להציל את הנוצרים מידי המוסלמים - ואל תבקש ממני לחזור על-כך. הדמות הקטנה בצד אומר רת, "ברשותה של מדינת ישראל, עלינו להוסיף."

כי רק הכוחות הסוריים-למחצה של אירגון פתח מסוגלים להילחם כחיל-שדה. קרה לחבש ולחבריו מה שקרה ביישוב העברי בחודשים הראשונים של 1948, כאשר נסתבר כי רק ההגנה מסוגלת לעמוד במלחמה אמיתית, וכ אצ"ל ולח"י הפכו כן-לילה לאנאכרוניזם.
 אולם למרות דלותם האירגוניות, מהווים גופים אלה איום על הנהגת אש"ף ביגלל יכולתם לשלח את ההמונים כנסיבות מסויימות, אם תנקוט ההנהגה במדיניות שאינה נתפסת על-ידי הציבור.

גם בקרב האירגון המרכזי והקובע, פתח, ישנם חוגים הדוגלים באידיאלוגיה של הסיור. חוגים אלה מהווים שם מיעוט, והשפעתם על המנהיגות מועטה. אך אי-אפשר להתעלם מהם. עראפאת צריך לשכנע אותם, ואת הציבור הפלסטיני כולו, שדרכו היא הנכונה. מלאכה זו אינה נעשית ביום אחד.

לא פעם נשאלת השאלה הסרת-הסבלנות: מדוע אין עראפאת כופה את רצונו בכוח? מדוע אינו משתמש בכוח-הנשק כדי לחסל את אירגוני-הסיור? מדוע אינו מנצל את יתרונ-הכוח הגדול של פתח כדי להשיג הכרעה, אחת ולתמיד?

יש עראפאת, מן הסתם, שני נימוקים נגד גישה כזאת.

הראשון נעוץ בטרואמה היסטורית. בימי "המרד הרביעי" של 1936 עד 1939 ערך המנהיג הפלסטיני הבכיר של אז, המופתי הירושלמי חדג' אמין אל-חוסייני, מרחץ-דמים בקרב יריביו ובני-עמו. הוא קטל רבים מטובי העילית הפלסטינית, וגרם לנזק שלא תוקן עד היום. לקח זה זכור היטב לפלסטינים, והוא גורם לרתיעה מכל שימוש באלימות נגד יריבים פנימיים. הדבר מסביר, אגב, את הסובלנות המפליאה של אש"ף כלפי עסקנים

החודש שהכריע יוני 1976. כניסת לבנון, כדי למגר את צבא אש"ף. קאריקטורה זו של אוליבנט, שפורסמה בעיתונים אמריקאיים רבים, אומרת:

ההיסטורית, כפי שעשתה הנהגה פלסטינית קודמת, בי 1947. עליה להשיג את הניתן להשיג עתה: כינון מדינה פלסטינית בגדה המערבית וברצועת-עזה. הדבר יתכן רק תוך העדר עם ישראל, ובעזרת ארצות-הברית.
הבעייה המרכזית היא: איך להביא את המוני העם הפלסטיני המפורז לרדי כך שיקבל הכרעה זו?

מי שרואה את הדבר כמעשה "טאקטי", אינו יודע מה הוא שח.

במשך שלושה דורות נקט העם הפלסטיני, על כל גילגוליו, עמדה עקרונית בלתי-משתנה כלפי המיפעל הצינוני ומדינת-ישראל: שלילה טוטאלית של חוקיותם. היהודים אינם אלא פולש זר, קולוניאלי ואימפריאליסטי, שפלט לארץ שהיתה ערבית במשך 1300 שנה. הצהרת בלפור, המנדטאט הבריטי, החלטת האו"ם משנת 1947 וכל שאר המיסומכים הבינלאומיים שהעניקו לגיטימיות לצירי נות, בטלים ומבוטלים, מאחר שנתקבלו על-ידי גופים קולוניאליים, בניגוד לציון העם בארץ.

דבקות טוטאלית זו בעיקרון קיצוני בלתי-משתנה המיטה אסונות נוראיים על העם הפלסטיני. אך בכל אסונותיו, ינק העם הפלסטיני מעין תחושת-ביטחון מן האמונה שבידקת המוחלטת. מי שרוצה, יכול לראות הקבלה בין דבקות פאתטית זו ובין דבקותו של העם היהודי בחזון ארץ-ישראל. לא לחינם הושוותה התנועה הלאומית הפלסטינית פעמים כה רבות לתנועה הציונית, גם על-ידי הפלסטינים עצמם.

הסכמה של הנהגת אש"ף להסתמך במדינה כחזק מן הארץ, להכיר בקיומה של מדינת ישראל ולהעניק לה לגיטימיות כזשהי - ותהיה ההחלטה האידאולוגית לכך כאשר תהיה - היא מהפכה נפשית היסטורית. היא